

SUNDHEDSPOLITIK JAMMERBUGT KOMMUNE 2019 - 2022

Forord - Sammen om Sundhed

I Jammerbugt kommune arbejder vi på at skabe de bedste rammer og vilkår for "Dit gode liv". Det gode og sunde liv handler om mere end dét at være fysisk rask. Det handler i lige så høj grad om psykisk velvære, gode relationer og et nærmiljø, der giver mulighed for både fysisk og social trivsel. Helt grundlæggende er en god mental sundhed, hvor den enkelte borger oplever sammenhæng, overskuelighed og mening i hverdagen, og dermed får mulighed for selv at skabe grundlaget for det gode liv.

I forbindelse med sundhedspolitikken er der særligt fokus på sundhedsfremme og forebyggelse, som er to forskellige begreber, der hænger uløseligt sammen. I forebyggelse er målet at holde folk raske ved at undgå sygdom. I sundhedsfremme er målet at styrke følelsen af sammenhæng – med andre ord livsmod, livsglæde, handleevne og fornemmelse af overskud. Vi lykkes med at mestre "det gode liv", når vi forstår at koble disse begreber i det, der kaldes Det dobbelte KRAM(S). *(Se illustration på forsiden)*

Sammen om sundhed skal illustrere, at vi er fælles om at tage ansvar og må samarbejde om sundhed på tværs af opgaveløsningen i kommunen, idet vi inddrager borgere, erhvervsliv, foreninger, frivillige og lokalsamfund i arbejdet med at samskabe nye løsninger.

Kommunalbestyrelsen ønsker med sundhedspolitikken at sætte retning for det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde i Jammerbugt kommune. Formål, mål og pejlemærker i sundhedspolitik for Jammerbugt kommune 2019 – 2022 er beskrevet på de følgende sider.

Med venlig hilsen

Mogens Christen Gade

Borgmester

Jammerbugt kommune

Formål med sundhedspolitikken

Formålet med sundhedspolitikken er at sætte retning for arbejdet med at øge sundheden blandt kommunens borgere. Et arbejde, der tager sit udgangspunkt i, at alle skal have mulighed for at leve et sundt liv, og at det er et arbejde vi er fælles om - borger, erhvervs-liv, foreninger, frivillige og kommunens mange afdelinger. Med politikken vil vi sikre gode rammer for arbejdet med at skabe lokal sundhed og trivsel, således at vi kan leve op til kommunens overordnede målsætning om at borgerne:

Får lige muligheder for at leve et sundt og aktivt liv
Med et særligt fokus på at borgerne har flere gode leveår

Pejlemærker for Sundhedspolitikken

Lige muligheder for at leve et sundt og aktivt liv

Det skal være nemt at leve et sundt liv. Viden om sundhed er en grundlæggende forudsætning for, at kommunens borgere er rustede til at træffe sunde valg. Mange borgere er hver dag i kontakt med kommunen, og derfor er det oplagt at viden om sundhed skal være en naturlig del af kommunens drift og løsning af opgaver på tværs af afdelinger og forvaltninger, og at dette arbejde løses på højt fagligt niveau på baggrund af anbefalinger fra Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker.

Borgerne påvirkes af det nærmiljø, de møder i deres hverdag. Derfor skal vi som kommune have fokus på bæredygtig planlægning og udnyttelse af de fysiske rammer og kommunens skønne natur, således at der i nærmiljøet er muligheder for at bo i sunde og sikre boliger og nem adgang til at indgå i fællesskaber og muligheden for at være fysisk aktiv. Dette skal fremmes af succesfulde partnerskaber, hvor forvaltninger, erhvervs-liv, frivillige, foreninger og den enkelte borger tager ansvar for vores fælles mål om at skabe en sundere kommune.

En sund start på livet

Grundlaget for en sund og aktiv levevis skabes allerede i barndommen, og børn har brug for gode rollemodeller for at lære dette. Med en tidlig og forebyggende indsats skabes et godt fundament, der fremmer muligheden for trivsel, udvikling og læring.

Det er en særskilt målsætning, at vores børn og unge skal trives og vokse op uden påvirkning af røg, alkohol og stoffer, og at forældrene oparbejder viden om at leve et sundt og aktivt liv med henblik på at tage ansvar for egen og andres sundhed.

Lighed i Sundhed

Vi har alle et ansvar for at tage hånd om vores egen sundhed. Men der er ikke altid tale om lige muligheder, for nogle borgere er mere sårbare og har derfor brug for særlig støtte til at leve et sundt liv. Skal alle borgere have lige muligheder for at leve et sundt liv, må vi derfor prioritere indsatser for de borgere, som har allermost brug for det. I et bredt samarbejde med erhvervsliv, frivillige og foreninger skal vi samskabe løsninger, der fremmer Lighed i Sundhed, men også motivere de borgere, som selv kan. Vi vil derfor have fokus på at udvikle vores frivillige, fritids- og foreningstilbud, så alle kan være med og ingen føler sig ensomme.

En plads i fællesskabet

Trivsel, velvære og god mental sundhed hænger uløseligt sammen med at have en plads i fællesskabet. At leve et aktivt liv sammen med andre er en måde at fremme trivsel og mental sundhed. I partnerskab med erhvervsliv, foreninger og frivillige vil vi udbygge de mange muligheder, der allerede er for at leve et aktivt liv. Ingen skal stå uden for fællesskabet. Det gælder både i vores daginstitutioner, på skoler, ungdomsuddannelser, i voksenlivet og i alderdommen.

Dét at gå i daginstitution og have en god skolegang, at få en uddannelse og et arbejde er vigtige elementer i det at være en del af fællesskabet. Vi vil derfor yderligere gennem tæt samarbejde og tidlige indsatser samtænke skole- og dagtilbuds-, social- og beskæftigelsesområdet med vores sundhedsindsats, og som noget særligt prioritere vores aktive ungeindsats og understøtte det gode ungeliv med sundhedsfremmende miljøer, der hvor de unge færdes i det daglige.

En sund aldring

Også i alderdommen er det vigtigt at have mulighed for at leve et sundt og aktivt liv sammen med andre. Vi skal sammen øge mulighederne for, at vores seniorer bevarer deres fysiske formåen og gode mentale sundhed. Sammen med de mange frivillige seniorer, foreningsliv og i samspil med de yngre generationer skal vi forebygge ensomhed og fremme aktiviteter og motionstilbud, så alle aldre kan være med.

Helhedsorienteret Sundhed

Som noget naturligt vil vi indtænke sundhed i bred forstand i kommunens andre planer og strategier, såsom Helhedsplanen, Masterplanerne, Folkeskolen i Top 20, Familien på vej, landdistriktsudvikling såsom Liv i By og skole og Jammerbugt som Fritidskommune. Dermed udvirker vi helhedstænkning og øger sammenhængskraften og mulighederne for at nå den overordnede målsætning med Jammerbugt Kommunes sundhedspolitik.

Sammen om sundhed – vi går efter forskellen

For at leve op til den overordnede målsætning om, at flere skal have flere gode leveår vil vi systematisk integrere sundhedsfremme og forebyggelse på tværs af opgaveløsningen i hele kommunen og dermed under integreret i politiske udvalg samt i det tværgående udvalg, hvor politikere på tværs af udvalg mødes med eksterne samarbejdspartnere for at dagsordenssætte temaet. Hvor det giver mening vil vi således involvere erhvervsliv, foreninger, frivillige og borgerne i samskabende processer.

Den opgave, vi har givet os selv, bliver ikke løst i morgen; det handler om det lange seje og nytænkende træk. Derfor vil vi fremadrettet fokusere vores indsats i forhold til de data, som vi har fra sundhedsprofilen og indsamlede data fra praksis, og investere dér, hvor vores indsats giver størst mulig sundhedsmæssig effekt i form af flere gode leveår for borgerne i Jammerbugt kommune. Vores fokusområder tager udgangspunkt i udgangspunkt i KL's pejlemærker Forebyggelse for Fremtiden.

Vi går efter forskellen – og for os vil den bestå i:

at flere lever røgfrit og at ingen børn og unge begynder at ryge

at flere drikker mindre og ingen børn og unges liv må skades af alkohol

at flere skal leve et liv med bedre mental sundhed og trivsel

at flere er fysisk aktive og at langt færre er overvægtige

Vi gør det på Jammerbugtsk

Mangfoldigheden vil yde et stærkt bidrag til samskabelse af meningsfulde, innovative og lokalt forankrede muligheder og løsninger, som alle kan se sig ind i. På denne vis bliver den enkeltes bidrag i bestræbelserne for at forbedre sundheden tydelig og vedkommende. Vi samskaber derfor med erhvervsliv, foreninger, frivillige, kommunens forvaltninger mv. om opgaven, fordi vi tror på, at sammen er vi bedst.

Som et middel til at opnå dette vil vi øge kendskabet til nuværende indsats og tiltag, for derigennem at lære af hinanden, lade os inspirere og opdage nye muligheder for at gentænke og samskabe vores sundhedsfremmende indsats. Det gør vi ved at samskabe en sundhedsportal til dette formål.

Handlekatalog i et-årigt perspektiv

I januar 2019 afholdt vi Folkesundhedsmøde, hvor forslag til konkrete handlinger, der kan understøtte forebyggelse og sundhedsfremme i Jammerbugt kommune blev indsamlet. Disse forslag er blevet prioriteret og sammenholdt med Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker, og på baggrund heraf er et handlekatalog blevet udarbejdet. En gang om året vil disse handlinger blive vurderet, prioriteret og evt. suppleret med henblik på samskabelse og implementering i et et-årigt perspektiv. Vi får brug for inspiration og dialog om dette arbejde, og derfor nedsætter vi Sundhedsforum med deltagelse af erhvervsliv, frivillige og foreninger.

Konkrete målsætninger i perioden frem til næste sundhedsprofil 2021

Fokusområde	Mål på baggrund af sundhedsprofil 2017
Røg	På niveau med regionsgennemsnit dagligrygere fra 18% til 17% og storrygere fra 11 % til 8 % Specielt fokus på børn og unge, storrygere i alle aldre
Alkohol	Forblive under regionsniveau for borgere med højrisikoforbrug af alkohol 5,1 % JK, RN 6,5 %. Specielt fokus på børn og unge gennem forældreinddragelse, samt seniorer
Mental sundhed	At være blandt de tre nordjyske kommuner med mindst andel dårligt mentalt helbred Specielt fokus på bedre søvnkvalitet børn og unge, deltagelse i foreningsliv, uønsket ensomhed piger/ynge mænd og ældre kvinder samt mental sundhed børn, unge kvinder og borgere uden for arbejdsmarkedet
Fysisk aktivitet	På niveau med regionsgennemsnit for fysisk inaktivitet fra 24 % til 22% Specielt fokus på børn og unge, samt seniorer
Overvægt	På niveau med regionsgennemsnit for overvægt og svær overvægt fra 61% til 55 % Specielt fokus på børn og unge og generelt den voksne befolkning

Følgende parametre er inddraget i udarbejdelsen af sundhedspolitik for Jammerbugt kommune 2019-2022:

Jammerbugt Kommunes vision:

Vi går efter forskellen

Mere i gang - flere i gang

Dit gode liv

Vi gør det på Jammerbugtsk

KL's Forebyggelse for Fremtiden:

- Alle skal have mulighed for et sundt liv – fælles ansvar og kvalitet i indsatsen
- Alle børn skal have en sund start på livet, der fremmer deres trivsel, udvikling og læring
- Alle unge skal have plads i fællesskabet og komme godt på vej i uddannelse og job
- Flere skal vælge et røgfrit liv, og ingen børn og unge skal begynde at ryge
- Flere skal drikke mindre, og ingen børn og unges liv skal skades af alkohol
- Flere skal leve et liv med bedre mental sundhed

Sundhedsprofildata og Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakker Mental sundhed, Tobak, Alkohol, Fysisk aktivitet og Overvægt – sekundært Kost og Rusmidler.